Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 25 maart 2025

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)
Agendapunt: B21

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met uitvoering project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en met raadsvoordracht "Beschikbaar stellen investeringskrediet voor project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel"

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de uitvoering van project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, waarin de noodzakelijke ingrepen worden uitgevoerd om de IJ-tunnel veilig en beschikbaar te houden voor het verkeer.

2. In te stemmen met de raadsvoordracht "Beschikbaar stellen investeringskrediet voor project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel", waarin de gemeenteraad wordt verzocht:

-Beslispunt 1 in de raadsvoordracht: Kennis te nemen van de aanpak voor de uitvoering van het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel met als belangrijkste kenmerken:

- De meeste tunnelinstallaties zullen in zijn geheel worden vervangen en daartoe zal de tunnel ruim een jaar worden gesloten voor het verkeer. Voornemen is dat nood- en hulpdiensten met hoge prioriteit gebruik kunnen blijven maken van één rijstrook. Hiervoor zal indien nodig een gedoogverzoek worden ingediend. Via een Europese aanbestedingsprocedure zal een opdrachtnemer worden geselecteerd waarmee in een bouwteam de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden wordt gerealiseerd.
- Voor de vervangingen is het uitgangspunt dat de standaard tunneleisen conform het door uw college vastgestelde Programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam worden gehanteerd, zoals die ook bij het project Renovatie Piet Heintunnel zijn gebruikt. Door deze standaard toe te passen, wordt een uniforme bediening en besturing van de Amsterdamse wegtunnels verkregen en is het onderhoud in de toekomst geborgd. Belangrijkste werkzaamheden en vervangingen zijn: **ventilatoren, wegverharding, voegovergangen, camera's, de besturingsinstallaties, software, cybersecurity-maatregelen, verlichting, verkeersinstallaties, energievoorziening, kabels en leidingen en arbo-voorzieningen**.
- In het dienstgebouw Zuid (aan de Dijksgracht) worden bouwkundige en installatietechnische voorzieningen getroffen om een uitwijkvoorziening te kunnen realiseren voor de bediening van alle Amsterdamse wegtunnels in het geval de nieuwe verkeerscentrale uit bedrijf is (redundantie).

-Beslispunt 2 in de raadsvoordracht: In te stemmen met een investeringskrediet voor de uitvoering van project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, waarvan een specifiek bedrag volgens de geldende systematiek als projectbudget centraal binnen het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam wordt gepositioneerd.
Vooruitlopend op de bestuurlijke besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 het krediet voor het volledige bedrag te verstrekken, dus inclusief het deel dat bij de begroting 2025 nog was geplaatst in het jaar 2029. Tijdige besluitvorming heeft een hoge urgentie, omdat veel van de te vervangen installaties het einde van hun levensduur hebben bereikt. Daarom dienen op korte termijn stappen te

worden doorlopen (aanbesteding, bouwteam, contractering uitvoering) om de start uitvoering op 1 juli 2027 mogelijk te maken, wat een belangrijke mijlpaal is die afgestemd is met alle omgevingsprojecten in de stad en past in de huidige marktomstandigheden waarbij meerdere tunnels in Nederland worden aanbesteed.

-Beslispunt 3 in de raadsvoordracht: Kennis te nemen van de belangrijkste geïnventariseerde risico's en de beheersmaatregelen, te weten:

- Het risico dat de effecten op de bereikbaarheid van Amsterdam tijdens de sluiting van de tunnel groter blijken dan gedacht, ondanks de getroffen mobiliteitsmaatregelen. Beheersmaatregel: monitoring en beschikbaarheid van pakket van bijsturingsmaatregelen ontwikkelen, continue afstemming met stadsregisseur.
- Het risico dat de werkzaamheden uitlopen waardoor de tunnel niet tijdig opengesteld kan worden voor het verkeer. De tunnel mag na de werkzaamheden pas open voor het verkeer als de benodigde werkzaamheden voor een aantoonbaar veilige openstelling zijn afgerond en getest en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied vervolgens de openstellingsvergunning heeft verleend. Beheersmaatregel: samen met stadsregisseur uitvoeringsvensters met beperkte maar realistische buffer vaststellen, extra inzet op tijdige openstelling door inzet van een voorbereidingsteam openstelling dat keuring, test- en opleidingsplannen opstelt en implementeert.
- Het risico op incomplete of incorrecte gegevens over de huidige IJ-tunnel, dit kan leiden tot verrassingen tijdens de ontwerpvoorbereiding of de uitvoering. Beheersmaatregel: extra onderzoek doen naar tunnelgegevens fasering doorvoeren en maakbaarheid in overleg met een opdrachtnemer uitwerken, zodat de kennis van de markt hierbij benut kan worden.

-Beslispunt 4 in de raadsvoordracht: Kennis te nemen van de planning van voorbereiding en uitvoering met de volgende mijlpalen:
N.B. het tijdslot van de tunnelsluiting is door Stadsregie bepaald, in afstemming met de andere wegwerkzaamheden in Amsterdam. De tunnelsluiting vindt waarschijnlijk plaats binnen de genoemde data en zal circa 13 maanden duren. De precieze uitvoeringsperiode zal in de ontwerpfase worden bepaald, onder andere in overleg met Stadsregie.

Start aanbesteding (publicatie selectieleidraad)	7 april 2025
Kredietbesluit gemeenteraad	14 mei 2025
Dialoogfase aanbesteding	start medio 2025
Contractering Bouwteamfase (ontwerp)	voorjaar 2026
Contractering Uitvoeringsfase	ned

-Beslispunt 5 in de raadsvoordracht: Kennis te nemen van de ontvangen tegenspraak op de voorstellen en de reactie daarop:

1. Uit een second opinion van de kostenraming heeft een externe adviseur geconcludeerd dat de kostenraming ordentelijk is opgebouwd, waarbij aanbevolen werd om te onderzoeken of de geraamde hoge engineeringskosten verantwoord kunnen worden verlaagd en de risicoreservering nader te onderbouwen; deze aanbevelingen zijn verwerkt in de definitieve kostenraming, waarbij de engineeringskosten met circa 10% zijn verlaagd.
2. Uit een tegenspraak-sessie op de concept bestuurlijke stukken komt de aanbeveling een betere onderbouwing van de gekozen contractvorm op te stellen. Daarnaast worden adviezen gegeven over omgevingsmanagement, assetmanagement, issuemanagement, risicomanagement en communicatie met de opdrachtnemer. Deze aanbevelingen zijn overgenomen en worden in de verdere projectuitvoering verder concreet gemaakt.

-Beslispunt 6 in de raadsvoordracht: Kennis te nemen van de geheimhouding die op grond van artikel 87 van de Gemeentewet is opgelegd op de bijlage "Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel". De geheimhouding wordt opgelegd tot oplevering van het project en tot uiterlijk 1-1-2031 of tot het moment waarop de raad besluit deze op te heffen.

3. In te stemmen met het starten van de aanbestedingsprocedure van de opdracht voor het vervangingsonderhoud van de IJ-tunnel volgens de kaders en uitgangspunten zoals beschreven in het meegezonden Inkoopplan Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, met als belangrijkste aanpak:

- Het project wordt Europees aanbesteed middels een concurrentiegerichte dialoog, waarna met één partij of combinatie, overeenkomsten worden gesloten voor de bouwteamfase, de realisatiefase en het onderhoud. In de bouwteamfase wordt de projectscope uitgewerkt tot het niveau van uitvoeringsontwerp. Na het afronden van de bouwteamfase volgt de definitieve opdracht tot uitvoering van het realisatiecontract waarmee het project gerealiseerd zal worden. Het onderhoudscontract heeft een looptijd van 4 jaar met een optie tot 2 jaar verlenging.

4. De directeur Verkeer & Openbare Ruimte aan te wijzen als beheerder van het krediet en mandaat en een machtiging te verlenen om verdere uitvoering te geven aan dit besluit, waaronder het (laten) aangaan van de overeenkomst met de uit de aanbesteding voortvloeiende winnaar voor de bouwteamfase naar aanleiding van het te nemen gunningsbesluit.

5. Kennis te nemen van de ambtelijke voorbereidingen om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden één rijstrook met beperkte veiligheidsvoorzieningen in de IJ-tunnel beschikbaar te houden voor nood- en hulpdiensten met een vrijstelling Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV), waarbij wordt afgeweken van het wettelijke uitrustingsniveau, zodat de aanrijdtijden en veiligheid in de stad voldoende zijn geborgd.

6. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage "Inkoopplan

Vervangingsonderhoud IJ-tunnel" op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot oplevering van het project en tot uiterlijk 1-1-2031.

7. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage "Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel" op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5 eerste lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot oplevering van het project en tot uiterlijk 1-1-2031 of tot het moment waarop de raad besluit deze op te heffen.

Kernboodschap

Het college stemt in met (de uitvoering van) het vervangingsonderhoud aan de IJ-tunnel (gebouwd in 1968), inclusief de start van de bijbehorende aanbesteding. Ook wordt ingestemd met de raadsvoordracht waarin de raad wordt verzocht een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de uitvoering.
Het vervangingsonderhoud is noodzakelijk om de IJ-tunnel veilig en beschikbaar te houden voor het verkeer.

Bestuurlijke achtergrond

- Op 4 juni 2019 heeft uw college het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam vastgesteld (ZD2019-004012). De raad heeft op 11 juli 2019 kennisgenomen van dit programmaplan.
- Op 31 mei 2022 heeft het college van B&W de actualisatie van het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 2.0) vastgesteld (VN2022-015150). De Tijdelijke Algemene Raadscommissie heeft op 30 juni 2022 kennisgenomen van het geactualiseerde programmaplan. Het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel was toen nog niet opgestart en maakte nog geen onderdeel uit van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.
- Bij de 4-maandsrapportage 2022 en de Voorjaarsnota 2023 heeft het bestuur voorbereidingskredieten ter grootte van € 2 miljoen en € 5 miljoen beschikbaar gesteld voor het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel. In totaal is dus een voorbereidingskrediet van € 7 miljoen beschikbaar gesteld.
- Op 28 november 2023 heeft het College van B&W het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel toegevoegd aan de scope van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam, waarmee dit project valt onder de regeling Grote Projecten.
- Voor een opsomming van de in de begroting opgenomen budgetten wordt verwezen naar de geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel

Bestuurlijke prioriteit

Onderhouden van de bestaande stad.

Wettelijke grondslag

Artikel 160 Gemeentewet

Lid 1: Het college is in ieder geval bevoegd

a: het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast; en

b: beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

d: het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.

Artikel 169 Gemeentewet

Lid 1: Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

Lid 2: Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Artikel 87 Gemeentewet

De raad, het college, de burgemeester en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid, een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij dat orgaan berust.

Artikel 88, tweede lid Gemeentewet

Het college kan informatie ten aanzien waarvan hij een verplichting tot geheimhouding heeft opgelegd, verstrekken aan de raad, de rekenkamer en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V.

Artikel 5.1 tweede lid onder b Wet open overheid
Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter.

Artikel 1c, artikel 8.1 en artikel 11.1 Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw), waaruit blijkt dat het College van B&W aangewezen is als bevoegd gezag voor deze wet, en in die hoedanigheid bevoegd is afwijkingen ten opzichte van deze wet te beoordelen. In het bijzonder geldt dat voor deze voordracht voor artikel 8b van deze wet. Artikel 5.2 Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw), waarin staat dat de gemeente tunnelbeheerder is.

In de Warvw staat beschreven dat het bevoegd college van B&W toetst of de tunnelbeheerder zich aan de Warvw en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) houdt.

Onderbouwing besluit

Gezien de omvang van het besluit en de leesbaarheid van deze voordracht, is besloten om per beslispunt in deze voordracht een beknopte toelichting te geven en een nadere duiding op te nemen in een separaat toegevoegde memo.

1. In te stemmen met de uitvoering van project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, waarin de noodzakelijke ingrepen worden uitgevoerd om de IJ-tunnel veilig en beschikbaar te houden voor het verkeer.
In de bijgevoegde memo wordt meer toelichting gegeven op de uit te voeren scope.
Tijdens de projectvoorbereiding zijn ook eventuele alternatieven overwogen, zoals het voorlopig uitstellen van de werkzaamheden, het knippen in meerdere uitvoeringsfases of het uitvoeren van een kleinere scope. Deze alternatieven bleken grote nadelen te hebben, waaronder een kleinere betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de tunnel, meer onvoorspelbare hinder voor de omgeving en uiteindelijk hogere kosten zodra het werk toch moet worden uitgevoerd.

2. In te stemmen met de raadsvoordracht "Beschikbaar stellen investeringskrediet voor project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel", waarin de gemeenteraad wordt verzocht:

<u>Beslispunt 1:</u> Kennis te nemen van de aanpak voor de uitvoering van het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.

De IJ-tunnel behoort tot een van de hoofdtoegangswegen van Amsterdam en zorgt voor essentiële bereikbaarheid per auto en openbaar vervoer van de stad vanuit het noorden. Ook is de tunnel een belangrijke schakel in de verbondenheid tussen Amsterdam-Noord en de overige stadsdelen. Tot slot is de tunnel een hoofdroute voor de nood- en hulpdiensten. Grote delen van de tunnelinstallaties hebben inmiddels het einde van de technische levensduur bereikt, waardoor vervanging noodzakelijk is om de veiligheid en beschikbaarheid van de tunnel op langere termijn te kunnen waarborgen.

In de bijgevoegde memo wordt meer toelichting gegeven op de aanpak van het project en de uit te voeren werkzaamheden.

De sluiting van de IJ-tunnel zal forse impact hebben op de bereikbaarheid van Amsterdam en regio. Uit een impactanalyse blijkt dat er ongeveer 20% reductie van het verkeer nodig is om de grootste knelpunten in het verkeersnetwerk bij een gesloten IJ-tunnel te verlichten. Het project heeft daarom een grote mobiliteits- en communicatieaanpak in voorbereiding om gebruikers en omwonenden van de IJ-tunnel vroegtijdig op de hoogte te stellen van de langdurige sluiting en de dan geldende omleidingsroute(s). Gedurende de werkzaamheden zullen de genomen maatregelen worden gemonitord en daar waar nodig worden bijgesteld. Dit gebeurt tezamen met Stadsregie en Amsterdam Bereikbaar (dit laatste is een samenwerking van Rijkswaterstaat, Gemeente Amsterdam, ProRail, Provincie Noord-Holland en Vervoerregio Amsterdam).

<u>Beslispunt 2:</u> In te stemmen met een investeringskrediet voor de uitvoering van project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, waarvan een specifiek bedrag volgens de geldende systematiek als projectbudget centraal binnen het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam wordt gepositioneerd.
Vooruitlopend op de bestuurlijke besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 het krediet voor het volledige bedrag te verstrekken, dus inclusief het deel dat bij de begroting 2025 nog was geplaatst in het jaar 2029. Tijdige besluitvorming heeft een hoge urgentie, omdat veel van de te vervangen installaties het einde van hun levensduur hebben bereikt. Daarom dienen op korte termijn stappen te worden doorlopen (aanbesteding, bouwteam, contractering uitvoering) om de start uitvoering op 1 juli 2027 mogelijk te maken, wat een belangrijke mijlpaal is die afgestemd is met alle omgevingsprojecten in de stad en past in de huidige marktomstandigheden waarbij meerdere tunnels in Nederland worden aanbesteed.

Nadere toelichting van dit beslispunt is te vinden in de financiële paragraaf en in de geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.

Deze kredietaanvraag loopt vooruit op de bestuurlijke besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 en de investeringsruimte Openbare Ruimte & Mobiliteit (ORM) 2029. Reden hiervoor is enerzijds dat het College van B&W reeds in september 2024 besloten heeft voor de jaarschijf 2029 financiële middelen aan te wenden vanuit het portfolio ORM. Dit portfolio zal bij de Voorjaarsnota 2025 door het college van B&W worden vastgesteld. Anderzijds moet de aanbesteding direct na het uitvoeringsbesluit starten om uitvoering tijdens het met Stadsregie overeengekomen uitvoeringsvenster (start 1 juli 2027) mogelijk te maken. Deze voorbereidingsperiode tot juli 2027 is nodig voor aanbesteding, bouwteamfase, inschrijving voor uitvoeringsfase en uitvoeringsvoorbereiding. Omdat de sluiting van de IJ-tunnel grote impact heeft op de bereikbaarheid van de stad, wordt het behalen van deze planning als urgent beschouwd en kan dit niet wachten op besluitvorming in de Voorjaarsnota 2025. Bovendien zou een latere start van de aanbesteding tot minder belangstelling vanuit de markt kunnen leiden vanwege het grote aanbod aan tunnelprojecten die komende jaren worden aanbesteed.

<u>Beslispunt 3:</u> Kennis te nemen van de belangrijkste geïnventariseerde risico's en de beheersmaatregelen.

In het bovenaan beschreven beslispunt zijn kort de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen benoemd. In de bijgevoegde memo wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Beslispunt 4: Kennis te nemen van de planning van voorbereiding en uitvoering.

Duidelijk is dat de langdurige tunnelsluiting (circa 13 maanden in de periode 1 juli 2027 tot 1 november 2028) grote hinder zal geven en invloed heeft op de bereikbaarheid van de stad. Deze hinder is afgewogen tegen het grote risico dat zonder uitvoering van de ingrepen de IJ-tunnel door achterstallig onderhoud niet meer aan de veiligheidseisen voldoet en om die reden niet meer open kan blijven. Het tijdsslot waarbinnen de IJ-tunnel gesloten zal zijn, is in nauwe samenwerking met Stadsregie afgestemd met de planning van andere projecten in de stad.

In de bijgevoegde memo wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Beslispunt 5: Kennis te nemen van de ontvangen tegenspraak op de voorstellen en de reactie daarop.

Met betrekking tot de gehouden tegenspraaksessie op de bestuurlijke stukken zijn de belangrijkste aanbevelingen de volgende:

- Geef een betere onderbouwing van de gekozen contractvorm. Als reactie hierop: in het inkoopplan zijn verschillende contractvormen uitgebreid afgewogen, waaronder een traditionele contractvorm, een geïntegreerde contractvorm, een bouwteam, een alliantie en een prestatiecontract. Besloten is dat toepassing van een bouwteam de voorkeur verdient. Het contract faciliteert nauwe samenwerking en afstemming met de opdrachtnemer tijdens de ontwerpfase en en draagt daarmee bij aan een belangrijke mitigatie van de geconstateerde risico's. Deze keuze is ook voorzien van een positief advies van de tenderboard Fysiek.
- Waak ervoor dat stedelijk te veel projecten worden gestapeld. Een kleine kink in de kabel kan een groot domino-effect hebben. Als reactie hierop: mede op basis hiervan is in samenspraak met Stadsregie gekozen voor een tijdslot voor de uitvoering waarin er voldoende buffer zou moeten zijn voor het project IJ-tunnel en tevens voldoende voorspelbaarheid is voor andere stedelijke projecten.
- Pas omgevingsmanagement heel breed toe, geef de politiek (college en raad) hier een belangrijke rol in. Als reactie hierop: Er is een reguliere omgevingsmanagementaanpak waarin de belangrijkste stakeholders bij het project worden betrokken en geïnformeerd worden over kansen en bedreigingen, en bijbehorende beheersmaatregelen zoals mobiliteitsmaatregelen, waarvoor ook budget is gereserveerd. Het gemeentebestuur zal frequent worden geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden en met name de gevolgen daarvan voor de bereikbaarheid van de stad. Daarbij worden wethouder en raadsleden ook uitgenodigd voor werkbezoeken.

In de bijgevoegde memo wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Beslispunt 6: Kennis te nemen van de geheimhouding die op grond van artikel 87 van de Gemeentewet is opgelegd op de bijlage "Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel". De geheimhouding wordt opgelegd tot oplevering van het project en tot uiterlijk 1-1-2031 of tot het moment waarop de raad besluit deze op te heffen.
Voorstel is dat op de bijlage 'Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel' bij deze voordracht geheimhouding wordt opgelegd op grond van artikel 87 van de Gemeentewet en artikel 5.1 tweede lid onder b Wet open overheid, omdat deze informatie over het aanbestedingstraject

bevat, waarvan de openbaarmaking, de financiële en onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-1-2031 of tot het moment waarop de raad deze opheft.

3. In te stemmen met het starten van de aanbestedingsprocedure van de opdracht voor het vervangingsonderhoud van de IJ-tunnel volgens de kaders en uitgangspunten zoals beschreven in het meegezonden Inkoopplan Vervangingsonderhoud IJ-tunnel, met als belangrijkste aanpak:
Het project wordt Europees aanbesteed middels een concurrentiegerichte dialoog, waarna met één partij of combinatie, overeenkomsten worden gesloten voor de bouwteamfase, de realisatiefase en het dagelijks onderhoud. In de bouwteamfase wordt de projectscope uitgewerkt tot het niveau van uitvoeringsontwerp. Er wordt een duidelijke risicoverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer afgesproken, waarbij met name strak wordt gestuurd op beheersing van de uitvoeringsperiode (geen uitloop van de tunnelsluiting) en van de kosten (geen overschrijdingen). Na het afronden van de bouwteamfase volgt de definitieve opdracht tot uitvoering van het realisatiecontract waarmee het project gerealiseerd zal worden en het onderhoudscontract met een looptijd van 4 jaar en optie tot 2 jaar verlenging.

De Tenderboard Fysiek heeft op 16 december 2024 positief geadviseerd op het inkoopplan.
In het inkoopplan (dat als geheime bijlage is toegevoegd) worden onder andere de gunningscriteria nader toegelicht. Het projectteam en de Tenderboard Fysiek hebben afgesproken dat er een tenderboardsessie zal plaatsvinden met de uitgewerkte stukken voor de volgende fase van de aanbesteding.
Wanneer het college op 18 maart 2025 instemt met de start van de aanbestedingsprocedure, heeft de besluitvorming in de gemeenteraad over het uitvoeringskrediet nog niet plaatsgevonden. Deze is gepland voor de raadsvergadering van 14 mei 2025. Mocht de gemeenteraad besluiten om geen of een ander krediet vast te stellen, dan zal de aanbestedingsprocedure worden ingetrokken of aangepast, afhankelijk van het krediet dat de gemeenteraad ter beschikking stelt.

4. De directeur Verkeer & Openbare Ruimte aan te wijzen als beheerder van het krediet en mandaat en een machtiging te verlenen om verdere uitvoering te geven aan dit besluit, waaronder het (laten) aangaan van de overeenkomst met de uit de aanbesteding voortvloeiende winnaar voor de bouwteamfase naar aanleiding van het te nemen gunningsbesluit.

Voordat de uitvoeringswerkzaamheden starten, worden drie overeenkomsten gesloten. Nadat het uitvoerings- en kredietbesluit genomen is, zal middels een Europese aanbesteding een bouwteampartner worden gecontracteerd in een bouwteamovereenkomst (1e contract), die de opdracht krijgt om samen met de projectorganisatie een uitvoeringsontwerp op te stellen. De directeur Verkeer & Openbare Ruimte wordt gemachtigd om deze bouwteamovereenkomst te (laten) aangaan conform de geldende (aanbestedings)regels.
Nadat de bouwteamfase is afgerond en een offerte voor de uitvoering is ontvangen (naar verwachting begin 2027), zal het verlenen van mandaat en machtiging van de directeur Verkeer & Openbare Ruimte voor het (laten) aangaan van de uitvoeringsopdracht (2e contract) en een onderhoudsovereenkomst (3e contract) aan uw college worden voorgelegd, conform de gemeentelijke regelgeving.

5. Kennis te nemen van de ambtelijke voorbereidingen om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden één rijstrook met beperkte veiligheidsvoorzieningen in de IJ-tunnel beschikbaar te houden voor nood- en hulpdiensten met een vrijstelling Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV), waarbij wordt afgeweken van het wettelijke uitrustingsniveau, zodat de aanrijdtijden en veiligheid in de stad voldoende zijn geborgd.
Tijdens de werkzaamheden wordt zo mogelijk één rijstrook beschikbaar gesteld voor doorgang van

nood- en hulpdiensten. Er is op dat moment sprake van beperkte veiligheidsvoorzieningen, waarbij tijdelijk wordt afgeweken van zowel het uitrustingsniveau conform het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), als van het veiligheidsbeheerplan (in afwijking van Warvw, artikel 8b). De beschikbaar gestelde doorgang beperkt zich tot doelgroepen met een vrijstelling Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV), onder strikte afspraken over de procedures en het uitrustingsniveau. Een belangrijke overweging hierbij is dat deze doelgroepen getraind en in staat zijn om met situaties met een verhoogd risico om te gaan. Ook hebben deze doelgroepen een aangepaste rijopleiding, op basis waarvan zij verantwoord kunnen afwijken van de bepalingen in het RVV, hetgeen nodig is om de tunnelbuis met één rijstrook in twee rijrichtingen te kunnen gebruiken. Door deze maatregelen is het risico op calamiteiten in de tunnel zeer beperkt. Alle betreffende nood- en hulpdiensten hebben ingestemd met deze uitvoeringswijze.
Voor deze tijdelijke afwijking van het Bbl en de Warvw zal, indien nodig, een gedoogverzoek worden ingediend. In het gedoogverzoek moeten naast de noodzaak van gedogen ook mitigerende maatregelen worden omschreven. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied zal dit gedoogverzoek beoordelen.

6 en 7. Opleggen en bekrachtigen geheimhouding
Het voorstel is dat op twee bijlagen bij deze voordracht geheimhouding wordt opgelegd:
- Op de bijlage 'Inkoopplan Vervangingsonderhoud IJ-tunnel' op grond van artikel 87 van de Gemeentewet,
- Op de bijlage 'Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel op grond van artikel 87 van de Gemeentewet.
Geheimhouding is gewenst in verband met het belang genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid, omdat deze informatie over het aanbestedingstraject bevatten, waarvan de openbaarmaking de financiële en onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-1-2031.

Participatie

Op de het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel is formele participatie niet van toepassing. Er is geen sprake van wettelijk vastgestelde procedures, zoals een projectbesluit, waarbij inspraak verplicht is.

Wel maken we gebruik van informele participatie, waarbij belanghebbenden en burgers in een vroeg stadium worden betrokken. Het doel hiervan is om samen tot betere besluitvorming en oplossingen te komen voor de uitvoeringsfase. Stakeholders (belanghebbenden) zijn betrokken aan de hand van de vier niveaus van participatie:

1. **Informeren:** de stakeholder heeft behoefte aan informatie of het projectteam wil de stakeholder ergens over informeren. Dit is de meest minimale vorm van participatie. Deze groep, denk aan bewoners en weggebruikers, worden na het uitvoeringsbesluit geïnformeerd over de werkzaamheden, via onder andere de gemeentelijke kanalen en/of een bijeenkomst op locatie. Deze groep kan ook worden geconsulteerd om mee te denken over mobiliteitsalternatieven.
2. **Meedenken (raadplegen en adviseren):** het projectteam vraagt de stakeholder om advies. De stakeholder kan het project ideeën/wensen of suggesties meegeven. Zij vertegenwoordigen het belang van een grotere groep, zoals de ondernemers en de logistieke branche en zullen naar verwachting veel hinder ondervinden van de afsluiting. Het projectteam is vroegtijdig, in de voorbereidingsfase, met deze groepen in gesprek gegaan.
3. **Samenwerken (co-creatie):** de stakeholder werkt mee aan gezamenlijke oplossingen of een uitvoeringsplan. Dit zijn de stakeholders die advies uitbrengen aan Stadsregie (zoals overheidshulpdiensten) en hebben daarmee invloed op het proces om te komen tot een geschikte uitvoeringsstrategie. Met zowel overheidshulpdiensten als de ov-bedrijven heeft het projectteam werksessies georganiseerd om gezamenlijk tot de beste oplossingen te komen, waarin de partijen zelf ook een verantwoordelijkheid dragen.
4. **Meebepalen (meebeslissen):** de stakeholder beslist mee over het project, neemt deel aan een stuurgroep op programmaniveau en heeft beslissingsmacht. Voor het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel is dat de stadsregisseur, die binnen de gemeente Amsterdam het mandaat heeft om het tijdvak voor de werkzaamheden toe te kennen en daarmee de integrale bereikbaarheid van de stad bewaakt.

De opbrengsten van de informele participatie zijn in de voorbereiding van het project gebruikt.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Investeringsvoorstel

Tabel: Basisgegevens investering

Investeringssom	Zie geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel
Rentepercentage	0,7 %
Afschrijvingstermijn (jaar)	20 jaar, maar in principe is na 8 en 15 jaar wel weer vervangingsonderhoud nodig voor (overige) onderdelen van de tunnel. Zie de financiële bijlage voor toelichting.
Kapitaallasten	Zie geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel
Aanvang kapitaallasten	Begin 2029
MIP nummer	MP00538

Deze financiële tabel gaat over de exploitatiebegroting baten en lasten. De kapitaallasten starten pas in het jaar nadat de tunnel weer in gebruik is genomen.
Projectkosten vervangingsonderhoud
Zie geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.

Risicoreservering
Zie geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.

Korte toelichting op methodiek uitputting overkoepelende risicovoorziening
Bij de start van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam is in 2019 ervoor gekozen een deel van de risicovoorzieningen ten behoeve van de projecten binnen het programma centraal onder te brengen bij het overkoepelende programma. Het betreffende krediet op programmaniveau is beschikbaar gesteld vanuit de verschillende kredietaanvragen voor de projecten die onder het programma vallen. Op dit moment zijn dat Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel (in afronding) en Vernieuwing Verkeerscentrale. In 2025 komt er met dit besluit een risicovoorziening voor het Vervangingsonderhoud IJ-tunnel bij en later dit jaar naar verwachting ook voor de Renovatie Arenatunnel.
Nadat voor de afzonderlijke projecten een risicovoorziening op programmaniveau is aangesproken, wordt de vastlegging van deze neutrale kredietwijziging voorgelegd aan het college.

Financiële dekking
Zie geheime bijlage Financiële bijlage project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.
Voor de projecten binnen het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam wordt jaarlijks bij de voorjaarsnota's een aanvraag gedaan voor een krediet ter compensatie van de prijsindexactie van het jaar daarvoor.
Het budget voor het realiseren van een uitwijkcentrale is reeds opgenomen in het beschikbaar gestelde krediet voor het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam.
De kosten voor het dagelijks onderhoud na uitvoering van het groot onderhoud worden gedekt vanuit de reguliere jaarlijkse onderhoudsbudgetten.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn opgenomen in de Begroting 2025 (voor de jaarschijven 2025-2028) en er is aanvullend daarop een bedrag gereserveerd door het college; dit zal worden vastgesteld in de VJN2025 (vaststellen

investeringsportfolio 2025-2029).

Conclusie

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de besluitenlijst behalve de geheime documenten

Buiten de gemeente: Opnemen in de besluitenlijst behalve de geheime documenten

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-012860	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-015902	02 Toelichtende memo Vervangingsonderhoud IJT.docx (msw12)
AD2025-015903	04 Raadsvoordracht Kredietbesluit IJT.docx (msw12)
AD2025-015905	GEHEIM - 03 Financiële bijlage Vervangingsonderhoud IJ-tunnel.docx (msw12)
AD2025-015907	GEHEIM - 01 Inkoopplan project Vervangingsonderhoud IJ 2.0.pdf (pdf)
AD2025-015918	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten